

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **S.**, so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému: **F. s.r.o.**, J., IČO: X., **pre vymożenie istiny 4 899,42 eur s prísluženstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 16Er 439/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza z 29. júna 2011 č. k. 16Er 439/2006-12 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2011 č. k. 3CoE 77/2011-19, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Prievidza z 29. júna 2011 č. k. 16Er 439/2006-12 vo výroku o trovách exekúcie a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2011 č. k. 3CoE 77/2011-19 **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia **v r a c i a** Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prievidza uznesením z 29. júna 2011 č. k. 16Er 439/2006-12 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Zároveň súdnemu exekútorovi JUDr. J. K. náhradu trov exekúcie nepriznal. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že povinný, ktorý bol právnickou osobou, v priebehu exekučného konania zanikol výmazom z obchodného registra, a preto nebolo možné exekúciu vykonať. Súd prvého stupňa považoval za dôvodný postup podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej len Exekučný poriadok). Súd prvého stupňa nerozhodoval o návrhu spoločnosti O., so sídlom N., R. B. na zmenu účastníka na strane oprávneného. O trovách exekučného konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 197 ods. 1 a § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, keď dospel k záveru, že súdnemu exekútorovi nemožno priznať náhradu trov exekúcie z dôvodu, že samotnú skutočnosť, že došlo k výmazu povinného z obchodného registra nemožno považovať za zavinenie oprávneného. Stav, keď súdny exekútor nemusí mať vždy uspokojené svoje nároky za výkon exekučnej činnosti, pripustil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (v uznesení I. ÚS 438/2008 zo 17. decembra 2008).

Krajský súd v Trenčíne, na odvolanie súdneho exekútora, čo do výroku o trovách exekúcie, uznesením z 30. novembra 2011 č. k. 3CoE 77/2011-19 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že za daných okolností nebolo možné uložiť povinnosť nahradiť trovy konania, nakoľko nešlo o prípad, kedy by zastavenie exekúcie procesne zavinil oprávnený a exekúcia nebola zastavená ani pre nemajetnosť povinného.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 20. decembra 2011.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len generálny prokurátor) na podnet súdneho exekútora podal mimoriadne dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu ako i prvostupňového súdu v časti výroku o náhrade trov exekučného konania podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. Navrhol obe rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi. Uviedol, že zánik povinného sám o sebe nie je dôvodom na zastavenie exekučného konania. V prípade, ak zanikol povinný, súd pokračuje v exekučnom konaní s jeho právnym nástupcom. Ďalej poukázal na ustanovenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, ktoré upravuje prechod práv a povinností počas exekúcie. V prípade, ak povinný zanikne bez právneho nástupcu a bez likvidácie, súd exekučné konanie zastaví z dôvodu, že majetok povinného nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie. Z uznesenia Okresného súdu Trenčín zo 14. januára 2009 č. k. 37CbR 118/2005-63, právoplatného 25. februára 2009, vyplýva, že povinný bol zrušený bez likvidácie, nakoľko nemá žiadny majetok, ktorý by postačoval na

úhradu výdavkov a primeranej odmeny likvidátora. Vzhľadom na tento dôvod zrušenia povinného a jeho vymazanie z obchodného registra súdy mali pri zastavení exekúcie postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a následne pri stanovení náhrady trov exekúcie aplikovať § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku a priznať súdnemu exekútorovi nárok na náhradu trov exekúcie od oprávneného. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4MCdo 14/2006.

Oprávnená ani súdny exekútor sa k podanému mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.) na základe podnetu oprávnenej (§ 243e ods. 1 a 2 O. s. p.), a že je prípustné (§ 243f ods. 2 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 3 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Podľa § 243f ods. 1 O. s. p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O. s. p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1, druhá veta O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Plniac si vyššie uvedené povinnosti dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou, či konanie súdov v preskúmvanej právnej veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne

rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Preskúmaním veci nezistil, že by konanie súdov bolo takouto vadou postihnuté. Takouto vadou konania napokon neodôvodňoval svoj mimoriadny opravný prostriedok ani dovolateľ.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. dovolací súd rovnako z úradnej moci skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. O vadu tejto povahy ide najmä vtedy, keď súd skutkové závery, z ktorých vyvodil svoje právne závery, založil na výsledkoch dokazovania, ktoré nebolo vykonané v súlade so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi spôsob vykonania dokazovania určitým dôkazným prostriedkom alebo že jeho skutkové závery sú v rozpore s tým, čo vyšlo za konania najavo. Dospel k záveru, že v konaní na súdoch oboch nižších stupňov nedošlo ani k vade uvedenej povahy.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza (a táto skutočnosť vyplýva aj z obsahu mimoriadneho dovolania), že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena a náhrady určené podľa tohto zákona o daň z pridanej hodnoty.

Náklady podľa § 196 uhrádza povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku).

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku).

Exekučný poriadok pripúšťa výnimky zo zásady, podľa ktorej trovy exekúcie uhrádza povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku). Oprávnený spravidla znáša trovy exekúcie podľa princípu zavinenia a princípu voľnej úvahy súdu. Okrem toho, oprávnený musí uhradiť trovy exekúcie, aj keď zastavenie exekúcie nezavinil a nemohol ho predvídať, ak k zastaveniu došlo z dôvodu, že majetok povinného nestačil ani na úhradu trov exekúcie.

S dôvodom vytýkaným napadnutým rozhodnutiam generálnym prokurátorom treba súhlasiť, pretože súdy nižších stupňov nevenovali pozornosť tomu, z akého dôvodu došlo ex offo k výmazu povinného z obchodného registra, ktorá skutočnosť má dopad na dôvod zastavenia exekúcie v zmysle § 57 Exekučného poriadku a následne aj na rozhodnutie o trovách exekúcie. Ak totiž dôvod zastavenia exekúcie spočíva v dôvode uvedenom v § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, o trovách exekúcie treba rozhodnúť podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, v tomto prípade musí uhradiť trovy exekúcie oprávnený.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že v prípade, ak povinný bol zrušený bez likvidácie z dôvodu, že nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, prichádza do úvahy zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, a nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku z dôvodu existencie iného dôvodu, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. Právne závery súdov nižších stupňov, ktorými ustálili dôvod zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, treba považovať bez zohľadnenia dôvodov, pre ktoré došlo na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín zo 14. januára 2009 č. k. 37CbR 118/2006-63 k zrušeniu povinného bez likvidácie a následne k jeho výmazu z obchodného registra, za vecne nesprávne. Preto aj ich rozhodnutie o trovách exekúcie nemožno považovať za správne. Rovnaký právny záver prijal Najvyšší súd Slovenskej

republiky aj vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 4MCdo 14/2006 z 29. marca 2007 a sp. zn. 3MCdo 10/2011 z 24. novembra 2011.

Keďže sudy nižších stupňov založili svoje rozhodnutia na právnych záveroch, ktoré nepovažuje dovolací súd za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p. v spojitosti s § 243i ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková